

Kranjske vesti.

—r— Iz Litije. Ob priliki zborovanja našega učiteljskega društva v letošnjih velikih počitnicah v Smartnem pri Litiji je predaval o otroškem varstvu in o skrbi za zanemarljivo šolsko mladino veščak na tem polju, gospod sodni svetnik Milčinski iz Ljubljane. Govor, ki je trajal nad 1 uro, je bil tako znamenit, popoln, prepričevalen, da je naravnost očaral vse navzoče v lepem številu zbrano učiteljstvo. Strokovnjak je obširno govoril o nalogi učiteljstva pri vzgoji otrok in nam polagal na srce, posvečati vso skrb za zanemarljivo dečo. Vsi smo bili ene misli, da nam treba iti s podvojenim silo na delo, vsi smo sklenili s skrbnim očesom gledati in opazovati zlasti tiste otroke, ki so pokvarjeni in ki je zaradi njih npravnega vedenja želeli, da se jih odtegne domačemu vplivu in se jih nastavi kje drugod. To dolžnost nam nalaga tudi § 216. def. š. i. u. r., ki zahteva, da bodi varstvo otrok stalna posvetovalna točka pri mesečnih učiteljskih konferencah. Skrb, ki se nam nalaga, ni ravno lahka, in pokazale se bodo tupatam težkoče, a je vendar obširnost in plemenito delo. Saj je zvest, da si rešil, le enega pokvarjenca, vendarle lepa. Tudi v težkih časih, v katerih živimo, se ne smemo otresti idealizma. Naš trud v prid pokvarjenih otrok bi bil v danih okoliščinah dostikrat zaman, če bi ne imeli na Kranjskem v vseh okrajih dobro in celo izvrstno delujočih društev za varstvo otrok in mladinsko skrb. Ta društva si žele stika s šolo in bodo podpirala stremeljenja delujočega učiteljstva. Tu iščite, tovariši, pomoči in prejel jo boste. Naravnost vzorno in izpuščno deluje ljubljansko društvo za varstvo otrok, čegar duša je gospod svetnik Milčinski. Ako želi kateri tovariš od nje kakršnegakoli pojasnila v tej zadevi, naj se nanj zapno obrne. Iz letnih poročil omenjenega društva je spoznati, koliko dobrega in koristnega je že storilo v korist in v dobrobit pokvarjenih otrok. Veliko otrok se je zopet vrnilo na pravo pot. Želim, iskreno želim, da bi tudi društvo za varstvo otrok za sodni okraj Litija, ki mu predseduje sedaj moja malenkost, moglo v tem zmislu delovati. Vabim toraj vse cenjene tovariše tega sodnega okraja, da blagovolite v mesečnih konferencah vsestransko razpravljati zlasti o onih otrokih, ki je zaradi njih npravnega vedenja želeli, da se jih nastavi kje drugod. Tovariši voditelji naj mi pošljejo prepis sejnega zapisnika z vsemi tozadevnimi predlogi. Društvo bo v svoji seji razpravljalo o predlogih in bo potrebno ukenilo. Opozorjam, da si društvo prizadeva pridobiti dobrih in zanesljivih gospodarjev, ki bi pod primernimi pogoji sprejemali v svoje varstvo pokvarjene in zanemarljive otroke. Oni gospodarji, ki se zavežejo prevzeti v oskrb take otroke, prejmejo od društva tozadevna pravila, po katerih se jim bo ravnavati. C. kr. okrajno sodišče v Litiji bo v vseh zadevah društvo podpiralo. Strar učiteljstva je, da se resno poprima tega dela. Ako kateri tovariš želi tudi od mene kakega pojasnila, sem vsak čas na razpolago in le vesel bom, če bom mogel velikokrat odgovarjati. Na delo torej, tovariši!

B. Andoljšek.

—r— Nagrobni spomenik pokojni učiteljici L. Hacinovi odkrije v Velesovem pri Kranju dne 3. novembra 1910 „Radovljiško okrajno uč. društvo.“ — Odhod iz Kranja ob 1/4 na 10. z vozovi. Ob 1/4 11. sv. maša zadušnica potem odkrije. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Op. Koleginje, oziroma kolegi, ki se udeležite odkritja, smejte nadomestiti pouk v ponavl. šoli, ki odpade na ta dan, dne 6. aprila. Kdor se misli udeležiti odkritja, naj naznaniti tovarišici Pogačnikovi — Ribno, da ve naročiti primerno število voz.

Štajerske vesti.

Društvo „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermark“ natnjanja, da je smrt zopet ugrabila dva člana in sicer sta umrla: dne 4. septembra Josip Kaibitsch in 16. oktobra Fran Eber. Do konca novembra je za ta 85. in 86. smrti slučaj vplačati 4 K.

Odbor.

Goriške vesti.

—g— Poroča. Anton Fakin, nadučitelj v Kostanjevici, se je poročil dne 20. vinotoka 1910. z g. Marico Črnigovo iz Dobrave pri Cesti — sv. Križu in je daroval v odkup poročnih naznanil 5 K šol. družbi svetega Cirila in Metoda. Obilo sreče in posnemalcev!

—g— Iz komenskega okraja nam pišejo: Hudi časi pretijo tudi nam kraškimi učiteljem zaradi bodočega klerikalnega vladanja v našem okraju. Če pomislimo, da v večini občin zmagujejo klerikali ter se nastavlja jo župani, diktirani od fanatičnih duhovnikov, ki so največji sovražniki naprednega učiteljstva, bo kmalu ves okr. šol. svet v klerikalnih rokah. Blizajo se volitve okr. šol. sveta, a to prezre in je prezr marsikateri tovariš bodisi vedoma ali nevedoma. Pripisovali si bomo sami sebi svojo mladost. Mnogo je tovarišev, ki se ne zavedajo tega ter vlečejo na vse retrove. Sedaj je naprednjak, sedaj klerikalec in tako premi-

nja svojo barvo kakor kameleon; in to zaradi tega, ker se noče zameriti ljudstvu obojega mišljenja. Toda ne premisli, da tako postopanje od dne do dne spoznava ljudstvo, tu si s tem še več sovražstva nakopije, kakor da bi bil to, kar mu velela vest in kar je v interesu stanu. Tako postopanje nekaterih tovarišev jemlje ugled učit. stanu. Verjetno je, da ne morejo drugače postopati, ali na take tovariše ne moremo zidati. V slučaju ustanovitve Slomškarije, kar bo lahko mogoče ob prihodnjem klerikalnem okr. šol. svetu, jih pripade gotovo kakih 20 %. Tega je krivo tudi nekoliko uč. društvo, oziroma njega odbor. Oni (odbor) ne mislijo nič v prihodnost ter delajo po enem in istem receptu, kakor sedaj 20 let. Na zborovanjih se vsrjo le suha predavanja, ki so malo ali nič vredna za učiteljstvo. Kam jadramo? Pomisliti moramo, da naši sovražniki — duhovniki — pridejo iz semenišča kot izvrstni politiki ter znajo že prvi dan svoje službe nastopiti za svoj dobrobit, kar je pri učitelju novincu ravno nasprotno. Če si ne more kot učiteljski pri-dobiti političkega znanja, je dolžnost učit. društva, da mladega učitelja dovade do tega. Šele s tem bo društvo imelo prave ude. Kje je vzrok, da se zborovanj udeležuje premajhno število udov? Zadnje zborovanje se je vršilo v Sesljanu ob železnici na periferiji okraja — na spodnjem krasu. Odbor dobro ve, da tovariši spod. Krasa nimajo železnice ter so oddaljeni 3 do 4 ure. Zaradi oddaljenosti se jih je jako malo odzvalo povabilu. Zakaj ne bi odbor upošteval svojih tovarišev spodnjega Krasa ter priredil po tolikem času enkrat zborovanje kje v sredini sp. Krasa? Prihodnje zborovanje bo tudi ob železnici v Divači. Kaj pa z nami, od železnice oddaljenimi tovariši? Saj ni mogoče zahtevati od nas, da bi simpatizirali s takim odborom, ki nas očitno prezira! Poslužite se boljše taktike, dokler je čas! (Za vsebino tega dopisa ne prevzemamo nobene odgovornosti, pač pa smo pripravljeni, da priobčimo eventualno poročilo z druge strani. Op. uredn.)

Splošni vestnik.

Posavski krožek se snide v soboto, dne 5. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v gostilnici gospe Rozalije Kunje (Schnellzugswitwe) na Vidmu. Na tem krožku pozdravimo novodošle tovariše. Prijatelji učiteljstva dobrodošli. Do snidenja!

V „Učiteljski tiskarni“ se sedaj tiska in bo v kratkem izšla knjižica Fizika in kemija za ljudskošolske učence, ki bo gotovo dobro došla slovenskim šolam. Opozorjamo na to potrebno knjižico vsa šolska vodstva.

Na kmetijski šoli v St. Jurju ob južni železnici vodi šesttedenski gospodinjski tečaj tov. Jerica Zemljanova z Viča pri Ljubljani.

Novi zakon v varstvo ptic je stopil pretekli mesec v veljavo. Vsled tega je prepovedano loviti ptice pevke, a tudi druge koristne ptice, kakor cipe in podobne, ki uničujejo ali pa žive od mrčesov.

Iz slovanskih pokrajin.

○ Srbski kralj za narodno izobrazbo. Kralj Peter je nakupil 10.000 izvodov „Male narodne knjige“, ter jo podaril odboru „Kulturne Lige“ z željo, naj knjižico razdeli med narod.

○ Črnogorska krona. Kraljevska krona za črnogorskega kneza je izdelana v Moskvi ter je iz suhega zlata, nasuta z dragim kamenjem. Troške sta plačala ruski car Nikolaj in italijanska kraljica Helena. Krona srbskega kralja Petra je iz samega železa, ali iz onega Karagorgjevega topa, ki je prvi naznanil Srbiji svobodo.

○ Ribarstvo v Bosni in Hercegovini. Deželno-erarični zavod za ribarstvo na Vrelo Bosne je letos razposlal za razne reke in potoke blizu pol milijona postvri in zlatie.

○ Socialno-demokratska univerza na Bolgarskem. Sofijska „Večerna pošta“ piše: Socialno-demokratska organizacija v Sofiji je sklenila, da osnuje v stolici socialno-demokratsko univerzo. Kot lektorji na tej univerzi so določeni: dr. Rakovski, Sakazov, dr. Radrov in H. Hristov.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 2049. Kranjsko. 1—1
V Litijem okraju se bo stalno namestila služba učitelja v Sv. Križu pri Litiji.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 15. novembra 1910.

V kranjski javni ljudskošolski službi se ne stalno nameščeni prosilci morajo z državno-zdravniškim ispričevalom dokazati, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji,
dne 16. oktobra 1910.

St. 830. Štajersko. 1—1
Na enorazredni ljudski šoli v Razboru se stalno namesti o Veliki noči 1911 služba učitelja in šolskega voditelja z dohodki po II. krajnem razredu in in s prostim stanovanjem.

Redno opremljene prošnje je vpsolati krajnemu šolskemu svetu v Razboru, pošta Slovenjgradec, do 30. novembra 1910.

Dokazati je sposobnost iz obeh deželnih jezikov, kakor tudi za subsidiarni pouk verouka.

Okrajni šolski svet Slovenjgradec,
dne 10. oktobra 1910.

Predsednik:
Poiger m. p.

St. 886. 1—1
Na trirazredni ljudski šoli v St. Janžu pri Spodnjem Dravogradu se stalno, eventualno začasno namesti služba učitelja po III. krajnem razredu.

Redno opremljene prošnje je vpsolati krajnemu šolskemu svetu v St. Janžu pri Spodnjem Dravogradu, pošta Miess ob Dravi, do 30. novembra 1910.

Dokazati je sposobnost iz obeh deželnih jezikov. Okrajni šolski svet Slovenjgradec,
dne 10. oktobra 1910.

Predsednik:
Poiger m. p.

St. 914. 1—1
Na novoustanovljeni enorazredni ljudski šoli v Škalskih Cirkovcah se stalno namesti o Veliki noči 1911 služba učitelja in šolskega voditelja z dohodki po II. krajnem razredu in s prostim stanovanjem.

Redno opremljene prošnje je vpsolati krajnemu šolskemu svetu v Škalskih Cirkovcah, pošta Velenje, do 30. novembra 1910.

Dokazati je sposobnost iz obeh deželnih jezikov, kakor tudi za subsidiarni pouk verouka.

Okrajni šolski svet v Sošanju,
Slovenjgradec dne 10. oktobra 1910.

Predsednik:
Poiger m. p.

St. 915. 1—1
Na enorazredni ljudski šoli v Plešivcu se stalno namesti o Veliki noči 1911 služba učitelja in šolskega voditelja z dohodki po II. krajnem razredu in s prostim stanovanjem.

Redno opremljene prošnje je vpsolati krajnemu šolskemu svetu v Plešivcu, pošta Velenje, do 30. novembra 1910.

Dokazati je sposobnost iz obeh deželnih jezikov, kakor tudi za subsidiarni pouk verouka.

Okrajni šolski svet v Sošanju,
Slovenjgradec, dne 10. oktobra 1910.

Predsednik:
Poiger m. p.

Po celem svetu znan
Je zlahtni

Če hodi on s Teboj,
Je zdrav želodec Tvoj!

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

51—42

Ljudska kakovost liter K 240
Kabinetska kakovost . . 480
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Varujte se ponaredb!

Zagrebska tovarna trvdke Henrik Francka sinovi,

v vsakem oziru novodobno urejena,

izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bode te li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu: Frankovemu: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

al zaga V. Y 1162, 12: 9 II. V.

Ozirajte se na trvdke, ki objavljajo svoje oglase v Učiteljskem Tovarišu.

Našim rodbinam

priporočamo 52—24

Kolinsko cikorijo

Svarilo!

Kdor hoče kupiti šivalni stroj, naj se ne da vplivati po oznanilih, ki imajo namen, pod izrabo imena 24—17

Singer

prodajati rabljene stroje, ali pa take, zastarele sistema. Opozorjamo na to, da se naši šivalni stroji ne oddajajo prekupovalcem, temveč se v lastnih prodajalnah prodajajo direktno občinstvu.

Le v prodajalnah, ki imajo takele izobeske, se dobe originalni Singerjevi šivalni stroji.

Singer Co.

delniška družba šivalnih strojev.
Kočevje, Glavni trg.

IDA ŠKOF-WANEK

16—12 Pod Trančo.

Klobuki za dame in deklice vseh vrst (originalni dunajski in pariški modeli).

Velika zaloga vencev in trakov.

:: Žalni klobuki vedno v zalogi. ::

:: Popravila se točno in okusno izvršujejo. ::

Umetna knjigoveznica

Fr. Breskvar

v Ljubljani 12—9

Filipov dvorec, poleg Frančiškanskega mostu za vožo se priporoča slavnim šolskim vodstvom in gg. učiteljem v izdelovanje vsakovrstnih

knjigoveških del.

Na večja dela popust!

Jakob Šuligoj

urur c. r. drž. železnice
Gorica, Gosposka ul. 25

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih zlatih, srebrnih in stenskih ur, budilk i. t. d. :: Zaloga zlatnine in srebrnine.

Zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev za krojače, čevljarje, in vse druge obrti.

Pri meni je vsak stroj za 10 do 20 K ceneji in jamčim za prodani stroj od 5 do 10 let.

Prodajam tudi na obroke.

Tovarniška znamka.